

Ryszard Żmuda

Mgr Jadwiga PIOTROWSKA (ur. 1928)
Łódź AM

Forum Bibliotek Medycznych 6/1 (11), 510-514

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Jadwiga PIOTROWSKA (ur. 1928), polonista, bibliotekoznawca, bibliograf, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Łodzi.

Urodziła się 11 września 1928 roku w Kolonii Olsza (gmina Mroga, pow. Brzeziny, woj. Łódź), w rodzinie robotniczej Wawrzyńca Lewandowskiego i Julii z domu Dziedzianowicz. Dwojga imion Jadwiga Danuta, ale drugiego nie używa. Znak zodiaku Panna, a w chińskim horoskopie Smok. Miała troje rodzeństwa – braci: Jerzego, oficera Wojska Polskiego i Kazimierza, inżyniera elektryka oraz siostrę Mirosławę. Mąż Jerzy Zbigniew Piotrowski jest inżynierem elektrykiem. Ma syna Marka Jerzego (ur. 8 IX 1955) inżyniera budownictwa lądowego i wnuka Konrada (ur. 1987), który zginął w 2011 roku.

Szkołę Podstawową w Rogowie ukończyła w 1942, następnie kontynuowała naukę w Gimnazjum Heleny Miklaszewskiej w Łodzi (kilka miesięcy w 1942 roku), później w Gimnazjum i Liceum Społecznym (1942 – 1947). W czasie II wojny światowej, podczas okupacji hitlerowskiej, uczestniczyła w tajnych kompletach gimnazjalnych, pracując jednocześnie przymusowo przy budowie lotniska niemieckiego. Świadectwo dojrzałości otrzymała w 1947 roku. Studiowała (1947 – 1952) – absolutorium (VI 1951), dyplom i stopień magistra filozofii w zakresie filologii polskiej (14 VI 1952) na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Łódzkiego, przez pierwsze dwa lata polonistykę, a dwa następne specjalizowała się w bibliotekoznawstwie. Ze względu na trudne warunki materialne w czasie studiów podjęła pracę zarobkową. Po wybraniu specjalizacji otrzymała stypendium Naczelnej Dyrekcji Bibliotek, które umożliwiło jej ukończenie studiów. Napisała pracę magisterską: *Łódzkie biblioteki naukowe po II wojnie światowej*, której promotorem był prof. dr Jan Muszkowski.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego. Dyrekcja Przemysłu Bawełnianego – referent ds. inwestycji (VII 1948 – 16 VII 1949); Akademia Medyczna w Łodzi. Biblioteka Główna – bibliotekarz (1 X 1951 – 31 VIII 1953), p. o. pomocniczy pracownik naukowy asystent biblioteczny (1 IX 1953 – 31 VIII 1954), starszy asystent (1 IX 1954 – 31 V 1956), starszy bibliotekarz (1 VI 1956 – 30 VI 1962), kierownik Czytelni Naukowej (1959 – 1977), adiunkt biblioteczny (1 VII 1962 – 31 XII 1968), kustosz dyplomowany (1 I 1969 – 31 VIII 1982), kierownik Oddziału Udostępniania Zbiorów (1977 – 1979), zastępca dyrektora Biblioteki Głównej (1 XII 1979 – 22 XII 1982), starszy kustosz dyplomowany (1 IX 1982 – 17 XII 1990), p. o. dyrektora (23 XII 1982 – 17 XII 1984), dyrektor Biblioteki

Głównej (18 XII 1984 – 1990), po przejściu na emeryturę była jeszcze zatrudniona na 1/2 etatu, później na 1/4 (1 X 1995 – 16 III 1997) w Bibliotece Katedry Onkologii AM (1 II 1991 – 30 IX 1995 – 16 III 1997), którą zorganizowała i kierowała.

Działalność dydaktyczna – prowadziła wykłady i ćwiczenia z „Podstaw naukowej informacji medycznej” dla młodej kadry naukowej i z „Przysposobienia bibliotecznego” dla studentów I roku wszystkich kierunków studiów, wakacyjne praktyki studentów bibliotekoznawstwa różnych uczelni w naszym kraju oraz praktyki zawodowe pracowników bibliotek naukowych. Organizowała również informację zbiorową, w tym wystawy okolicznościowe, nowych nabytków i darów wydawnictw zwartych i ciągłych oraz zbiorów specjalnych, oprowadzała wycieczki po bibliotece uczelnianej. Uczestniczyła aktywnie w spotkaniach dyrektorów bibliotek resortu zdrowia i opieki społecznej, łódzkich bibliotek naukowych, ogólnopolskich konferencjach problemowych bibliotek medycznych. III KPBM zorganizowała w dniach 15-16 IX 1983 roku w Łodzi, a na XXVII w 2009 roku, będąc już ok. 20 lat na emeryturze wygłosiła referat.

Praca naukowa – podejmowała problematykę badawczą z zakresu bibliotekarstwa, bibliografii i biografistyki. Była inicjatorem, autorem i współautorem wielu tomów bibliografii zespołów osobowych, macierzystej Uczelni oraz kilku spisów publikacji poszczególnych osób. Ogłosiła drukiem 30 pozycji.

Była aktywnym członkiem organizacji społecznych i politycznych: Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Włókienniczego (1948–1949), Związków Zawodowych Pracowników Służby Zdrowia (7 XII 1951–), w tym Mężem zaufania przez kilka lat (1951), Rady Kobiet (1951–), Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich (1948–), Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (1951–), Egzekutywy PO PAM, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Senatu AM (1982–1990), Senackiej Komisji Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą.

Otrzymała odznaczenia: Srebrny Krzyż Zasługi (25 II 1969), Odznakę Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia (7 IV 1973), Złoty Krzyż Zasługi (4 X 1974), Medal Komisji Edukacji Narodowej (29 IX 1981), Medal 40-lecia PRL (22 VII 1984), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (4 IX 1985), Medal Pamiątkowy Akademii Medycznej w Łodzi (1990) oraz nagrody JM Rektora AM – indywidualne dydaktyczne – III° (1985), I^o (1989) – naukowe (1987) i inne.

Hobby: uprawianie sportu (łyżwiarstwo, narciarstwo, pływanie), umiłowanie przyrody (kwiaty, krzewy, koty i psy), praca na działce.

Warunki pracy biblioteki uczelnianej, która początkowo mieściła się w hali pofabrycznej budynku przy Al. Tadeusza Kościuszki 10, a później w gmachu Rektoratu AM (al. T. Kościuszki 4) były bardzo trudne. Dopiero od 1977 roku sytuacja lokalowa uległa radykalnej poprawie, gdy Biblioteka otrzymała samodzielny dwupiętrowy gmach, o kubaturze 17 697 m² i powierzchni użytkowej 4 271 m², przy ulicy Jana Muszyńskiego 2, który doczekał się w 2012 roku termomodernizacji.

Według mojej opinii mgr Jadwiga Piotrowska, z którą miałem zaszczyt współpracować, była najznakomitszym bibliotekoznawcą w dziejach Akademii Medycznej w Łodzi. Stosując tradycyjne metody pracy zorganizowała w Bibliotece Głównej warsztat pracy na bardzo wysokim poziomie. Będąc już na emeryturze nadal pragnęła pracować dla dobra Uczelni. Wówczas spowodowałem powołanie Biblioteki Katedry Onkologii AM. Odznaczała się gruntowną wiedzą fachową, niezwykłą pracowitością, i chęcią podejmowania nowych inicjatyw dla społeczności akademickiej, dobra Uczelni i zamiłowaniem do nauki. Jest zasłużonym pracownikiem książki. Zna języki obce: angielski, francuski, niemiecki i rosyjski. Dużo zawdzięczam Pani Dyrektor. Kontynuuje jej dzieło w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Przeglądając akta osobowe spotkałem m.in. następujące opinie napisane przy okazji awansu zawodowego i przedłużenia zatrudnienia w bibliotece zakładowej – w Ankiecie kwalifikacyjnej bibliotekarza dyplomowanego oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej – dyrektor Biblioteki Głównej AM dr Jerzy Supady w dniu 4 VI 1982 roku napisał: „Pani dyrektor, kustosz dyplomowany, mgr Jadwiga Piotrowska jest doskonałym, w pełnym tego słowa znaczeniu pracownikiem, bardzo pracowitym, systematycznym, dokładnym i całkowicie kompetentnym w zakresie pełnionych obowiązków. Można na Niej polegać jak na Zawiszy. Człowiek z wyjątkowym rzadkim w naszych czasach morale.” A w latach 90- tych XX wieku: „Była pracownikiem o najwyższych kwalifikacjach zawodowych. Posiadała gruntowną wiedzę specjalistyczną oraz 45-letnią praktykę zawodową.”

Spis publikacji

1962

1. Materiały do bibliografii [Akademii Medycznej w Łodzi] 1945-1960 / oprac. zespół: Cecylia Dunin-Horkawicz, Wiesława Gądek, Elżbieta Jankowska, Andrzej Kempa..., Irena Skłodowska/pod kier. Urszuli Pelińskiej. Łódź: AM 1962.- 286 s.

1972

2. Elżbieta Jankowska [1922-1972]. *Bibliotekarz* 1972 R. 39 nr 10 s. 320

1973

3. Centralny katalog czasopism zagranicznych w bibliotekach łódzkich za lata 1955-1970 / oprac. ... z udziałem Jadwigi Bogusławskiej i Krystyny Boskiej. T. 1-2. Łódź: UŁ, 1973.- 843 s. - Wydawnictwa Bibliograficzne Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, 16.

1974

4. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1973. Łódź: AM, 1974.- 97 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

1975

5. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1974. Łódź: AM, 1975.- 123 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

1976

6. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1975. Łódź: AM, 1976.- 92 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

1977

7. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1976. Łódź: AM, 1977.- 113 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

1978

8. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 1971-1972. Łódź: AM, 1978.- 255 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

9. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1977. Łódź: AM, 1978.- 157 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

1979

10. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 1969-1970. T. 1: 1961-1962. Łódź: AM, 1979.- 210 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

1981

11. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1978 / red. Wielisława Zatorska, Łódź: AM, 1981.- XV, 221 s.

12. Urszula Pelka-Pelińska (1904-1980). *Bibliotekarz* 1981 R. 48 nr 2 s. 51

1982

13. Spis publikacji profesora Franciszka Venuleta. *Arch. Hist. Med.* 1982 T. 4 z. 1/4 s. 34-38

1984

14. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1979 / red. Wielisława Zatorska. Łódź: AM, 1984.- XVIII, 208 s.

15. Biblioteki zakładowe w systemie biblioteczno-informacyjnym wyższych uczelni medycznych. Robocza konferencja bibliotek akademii medycznych. Łódź, 15-16 września 1983 r. *Biul. GBL* 1984 R. 30 nr 336 s. 91-92

1985

16. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1980 / red. Wielisława Zatorska. Łódź: AM, 1985.-

XVII, 187 s.

17. [Wykaz publikacji profesora Stanisława Cwynara]. *Psychiat. Pol.* 1985 T. 19 nr 5 s. 409-415

1986

18. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1981. Łódź: AM, 1986.- XVI, 149 s.

19. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1982. Łódź: AM, 1986.- XVI, 113 s.

Współaut.: ..., Ryszard Żmuda

20. Julian Dmitrowicz (1912-1981). *Biul. GBL* 1986 R. 32 nr 339 s. 69-71, portr.

1987

21. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1983. Łódź: AM, 1987.- XX, 238 s.

1988

22. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1984. Łódź: AM, 1988.- XX, 225 s.

23. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1985. Łódź: AM, 1988.- XX, 231 s.

Współaut.: ..., Ryszard Żmuda

24. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej [w Łodzi] za lata 1961-1970. Łódź: AM, 1988.- XV, 506 s.

Współaut.: Andrzej Kempa, ...

1989

25. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1986. Łódź: AM, 1989.- XXIV, 282 s.

1990

26. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1988. Łódź: AM, 1990.- XXV, 275 s.

27. Biblioteka Główna. W: 40-lecie Akademii Medycznej w Łodzi. *Ann. AM Lodz.* 1990 suppl. 26 s. 372-378, il., portr.

28. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1990. Łódź: AM, 1990

2007

29. Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi (1950-2002). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 2 s. 209-277, il., portr., bibliogr.

2010

30. Biblioteka Główna Akademii Medycznej

w Łodzi – ze wspomnień emerytki. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 560-564, il. 727, 733

2013

31. Mgr Urszula Pełka-Pelińska (1904-1980). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 2

Skład osobowy i spis wykładów Akademii Medycznej w Łodzi za rok akad. 1952 – 1989/1990.- Łódź 1953– 1990; Julian Dmitrowicz: Biblioteka Główna. *Ann. Acad. Med. Lodz.* 1970 T. 13 supl. 6 s. 593-603, il.; Jerzy Supady: Biblioteka Główna. *Ann. Acad. Med. Lodz.* 1980 T. 21 supl. 19 s. 237-240, il.; Jadwiga Piotrowska: Biblioteka Główna. *Ann. Acad. Med. Lodz.* 1984/1985 T. 25/26 supl. 26 s. 272-278, il., tab.; Andrzej Kempa, Jadwiga Piotrowska: Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 1961-1970. Łódź 1988; Ryszard Żmuda: Jadwiga Piotrowska. *Biul. GBL.* 1991 R. 37 nr 354 s. 97-102, portr., bibliogr.; Tenże: Dyrektor Jadwiga Piotrowska. *Por. Bibl.* 1993 nr 6 s. 39-41, portr.; Jadwiga Piotrowska, Ryszard Żmuda: Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 1971-1990. Łódź 2000; Ryszard Żmuda: Biblioteka Główna. W: Pięćdziesięciolecie wydziałów medycznych Uniwersytetu Łódzkiego i Akademii Medycznej w Łodzi (1945-1995)/ pod red. Ryszarda Żmudy. *Ann. Acad. Med. Lodz.* 2002 Vol. 43 supl. 30 cz. 1 s. 293-299, il., tab.; Tenże: Biblioteka Główna. W: 60 Sześćdziesięciolecie wydziałów medycznych 1945-2005/[red.] zainic. i oprac. Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz. Łódź 2005 s. 941-942, 948, 952, 962, il., tab.; Jadwiga Piotrowska: Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi (1950-2002). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 2 s. 209-227, il., portr., tab., bibliogr.; Elżbieta Kraszewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 35, portr.; Ryszard Żmuda: Biblioteka sercem Uczelni. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2009 Vol. 2 nr 10 s. 16-19, il., portr.; Tenże: Biblioteka Główna. W: 65 Sześćdziesięciolecie wydziałów medycznych 1945-2010/[red.] zainic. i oprac. Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz. Łódź 2010 s. 1047-1049, 1058, 1067, il., portr.; Jadwiga Piotrowska: Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi – ze wspomnień emerytki. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 560-564, il. 733; Ryszard Żmuda: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 307, 309, 310, 313, 317; Barbara Grabińska: Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi (1950-1983). Kielce: WSP, 1983 Praca magisterska Promotor dr Kazimierz Warda; Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – sygn. D-41641; Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – akta osobowe sygn. 173/1371; Materiały i informacje przekazane przez mgr Jadwigę Piotrowską autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda